



provincie **HOLLAND**  
**ZUID**

## Notitie

Contact

[Redacted]  
[Redacted]@pzh.nl

Datum

17 maart 2021

Aan

Gedeputeerde Bom-Lemstra

Kopie aan

Onderwerp

Gesprek met indieners petitie damherten Hoeksche  
Waard

### Verzoek om gesprek

De initiatiefnemers van de petitie hebben verzocht om met portefeuillehouder in gesprek te gaan over de opdracht op de populatie verwilderde damherten tot nul te reduceren. Initiatiefnemers zien liever dat de damherten beheerd worden in plaats van tot nul te reduceren.

Portefeuillehouder heeft ingestemd met dit gesprek. Ter ondersteuning van dit gesprek hebben wij de onderstaande deze notitie

### Stand van zaken

In de omgeving van Numansdorp en Strijen is een groep damherten aanwezig. Deze damherten zijn rond het jaar 2000 ontsnapt. De herten komen niet van nature voor in de polders van de Hoeksche Waard. De populatieomvang is in de tijd toegenomen en ligt op het moment rond de 30 dieren. De verwachting is dat de populatie verder zal toenemen. Door de groei van de populatie is het zeer aannemelijk dat de verwilderde damherten zich verder gaan verspreiden en hierbij wegen proberen over te steken. Daarnaast veroorzaken damherten ook schade aan landbouw- en andere gewassen. Vanuit onze ervaringen met de damherten in de duinen weten we wat een ongeremde groei van een populatie damherten doet ten opzichte van de andere belangen waar wij als provincie ook rekening mee moeten houden.

Op 22 december is onder coördinatie van de FBE en de WBE, uitvoering gegeven aan de opdracht. Op 17 februari is het afschot gestaakt op last van de rechter en is er geen uitvoering meer gegeven aan de opdracht. In totaal zijn er 11 damherten geschoten volgens de registratie van de FBE.

### Verschillende belangen

Bij de totstandkoming van de opdracht zijn verschillende belangen zo zorgvuldig mogelijk afgewogen; denk aan verkeersveiligheid, schade aangewassen, biodiversiteit en dierenwelzijn. Hierbij hebben wij met name gekeken naar de verwachte toekomstige situatie. Op basis van ervaringen met damherten in o.a. Zuid-Hollandse en Noord-Hollandse duinen. In het recent vastgestelde faunabeheerplan damherten NH en ZH is onderzoek verricht naar de mogelijkheden

voor de reductie van de populatie door andere maatregelen dan afschot, zoals 'verhuizen van damherten', 'vangen en doden in een vangkraal', 'anticonceptie toedienen', of 'roofdieren inzetten'. Deze maatregelen blijken ofwel niet toepasbaar ofwel niet te leiden tot de gewenste doelen.

#### Optie beheer

De locatie waar de damherten u lopen betreft voornamelijk landbouwgebied, dat in eigendom is van particulieren. Dat is wezenlijk anders dan het leefgebied van de damherten in het duingebied en de Veluwe. Dat zijn natuurgebieden, die worden beheerd door organisaties als Waternet, Staatsbosbeheer en Natuurmonumenten. Mits goed beheerd, zorgen damherten in dergelijke gebieden voor aanzienlijk minder schade.

Interessant is om te weten wat de indieners van de petitie verstaan onder het beheren van de huidige populatie damherten. Vanuit (landelijke) ervaringen is voor alsnog afschot de enige optie om de doelen in het kader van de verschillende belangen te behalen.

Bij het beheren van damherten moet ieder jaar 35 % van de dieren beheert dit is de jaarlijkse groei van de populatie wanneer geslachtsverhouding niet 1:1 is. Met beheer blijft de kans op schade en verkeersonveilige situaties wel in stand. Hiermee zouden waarschijnlijk de petitie tekenaars akkoord gaan maar de dierenrechtenorganisaties die de juridische procedures hebben aangespannen niet. Zij zijn per definitie tegen beheer in welke vorm dan ook.

#### Optie alleen de mannelijke dieren beheren.

Dit is ook een mogelijkheid echter dient dit ook een aantal jaar door te worden gezet. Je weet niet precies hoeveel mannelijke dieren er lopen en daarnaast is de kans ook aanwezig dat er damherten ontsnappen uit een van de particuliere hertenkampjes waar er een aantal van bekend zijn in de Hoeksche Waard. Ook het bewust uitzetten/vrijlaten van een mannelijk damhert kan niet worden uitgesloten. Ook hiermee blijft de kans op aanrijdingen en schade aanwezig.

#### Status verwilderde dieren Wnb

Verwilderde dieren hebben net als exoten juridisch een andere status dan wilde dieren. Op grond van artikel 3.18, vierde lid jo. 3.8, vijfde lid de wet natuurbescherming hoeft er bij een opdracht niet te worden getoetst aan de criteria of er geen andere bevredigende oplossingen zijn. Denk hierbij aan het realiseren van bv hekwerken, wildspiegels of andere preventieve maatregelen.

Deze aspecten worden wel meegenomen in het beheer van de reeën populatie. Vertrek punt hierbij is dat deze dieren wel worden gezien als wild en inheems en thuishoren in bijvoorbeeld het Hoeksche waard landschap. Hierbij wordt wel op strategische punten ingezet op preventieve middelen om verkeersonveilige situaties te voorkomen.

#### Tijdslijn

- 20 juli 2020 informerende brief opdracht damherten Hoeksche Waard t.a.v. Provinciale Staten van Zuid-Holland
- Van 12 september 2020 tot en met 23 oktober 2020 heeft de ontwerpbeschikking ter inzage gelegen.
- Op 21 oktober 2020 zijn er zienswijze binnen gekomen stichting Fauna4Life en stichting Animal Rights op ontwerpbeschikking.
- 16 december 2020 definitief beschikking opdracht damherten Hoeksche Waard
- 22 december 2020 WBE geeft uitvoering aan de opdracht
- Januari 2021 start petitie om te voorkomen dat de damherten in de Hoeksche Waard worden afgeschoten door [REDACTED]
- 22 januari 2021 verzoek om een voorlopige voorziening stichting Fauna4Life en stichting Animal Rights
- 16 februari 2021 zitting verzoek om een voorlopige voorziening
- 17 februari 2021 verzoek om een voorlopige voorziening toegewezen

#### Advies

Gesprek vooral gebruiken om antwoorden te geven op de vragen en uitleg te geven hoe wij tot deze opdracht zijn gekomen.

Verder is het advies om eerst de zitting af te wachten die hopelijk dit jaar nog gaat plaatsvinden.

Op basis van de uitspraak kan verder gekeken worden naar de te nemen vervolgstappen waarbij de verschillende belangen meegenomen moeten worden.